ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
ЖИТӘКЧЕСЕ

423740, Актаныш авылы, Ленин пр.,
17 нче йорт. Тел.3-13-44.

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
РУКОВОДИТЕЛЬ ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА
АКТАНЫШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

423740, село Актаныш, пр. Ленина,
дом 17. Тел. 3-13-44.

КАРАР ______ ПОСТАНОВЛЕНИЕ ______

«2023 елга Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү чаралары турында» 2014 елның 06 декабрендәге ПУ-1115 номерлы Указы, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. «Актаныш муниципаль районында 2023 елга юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын расларга.
2. Актаныш муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына «Актаныш муниципаль районында 2023 елга юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасы чараларын җирле бюджет хисабына финанслауны тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүматы порталында http://pravo.tatarstan.ru һәм Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Җитәкче **Р.А. Ильясов**

_____ _________ №___ карарына
1 нче кушымта

«2023 елга Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру» муниципаль программасы

Актаныш-2022 ел

«2023 елга Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру» муниципаль программасы паспорты

Программаның исеме	«2023елга Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру» муниципаль адреслы программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү турында карар кабул итү датасы (аны раслау датасы, норматив актның исеме һәм номеры)	Россия Федерациясе Президентының «Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча беренчел чаралар турында» 2006 елның 22 сентябрендәге 1042 номерлы Указы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 17 октябрендәге 1707-р номерлы күрсәтмәсе, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча Татарстан Республикасы Хөкүмәт комиссиясенең «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру чаралары турында» 2006 елның 13 декабрендәге 4 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча өстәмә чаралар турында» 2007 елның 14 ноябрендәге ПУ-610 номерлы Указы, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча республика һәм район комиссиясе утырышлары беркетмәләре.
Программаның дәүләт заказчысы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе, Актаныш районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлеге, РҮХ, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты: юл-транспорт һәлакәтләре (алга таба – юл-транспорт һәлакәтләре) нәтиҗәсендә һәлак булган кешеләр санын киметү. Программаның бурычлары: юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен куркыныч тотуын кисәтү; транспорт чаралары йөртүчеләрне әзерләү системасын үстерү һәм аларны юл хәрәкәтендә катнашуга кертү; балаларның юл-транспорт травматизмын (алга таба - ДДТТ) киметү; шәһәрләрдә транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү; юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген арттыру; транспорт чаралары иминлеген тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасы (алга таба - БДД) эшләвенең нәтиҗәлелеген арттыру; Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының БДД тәэмин итү өлкәсендәге эшчәнлегенең хокукый нигезләрен камилләштерү, күрсәтелгән өлкәдә иҗтимагый мөнәсәбәтләрне регламентацияләүдәге бушлыкларны һәм каршылыкларны булдырмау

Мөһим күрсәткеч индикаторлары	Программаның мөһим күрсәткече: - юл-транспорт һәлакәте нәтиҗәсендә үлүчеләрнең кимүе. Программаның иң мөһим индикаторлары: -транспорт куркынычлыгын киметү (юл-транспорт һәлакәтендә үлүчеләр саны 10 мең транспорт чарасына);- социаль куркынычлыкны киметү (юл-транспорт һәлакәтендә үлүчеләр саны 100 мең кешегә);- нәтиҗәләрнең авырлыгын киметү (юл-транспорт һәлакәтендә үлүчеләр саны 100 зыян күрүчегә); - юл-транспорт һәлакәтләре концентрациясе урыннары санын киметү; - юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү транспорт чарасы белән идарә итү стажы 3 елдан артмаган машина йөртүчеләрнең гаебе, 10 мең транспорт чарасына; - юл-транспорт һәлакәтендә үлүче балалар санынын киметү; - зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын 10 мең транспорт чарасына.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2023 ел
Ярдәмче программаларның һәм төп чараларның үтәлешен оештыру өчен җаваплы кешеләр	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты, Актаныш районы гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр идарәсе, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, РУХ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Актаныш районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлеге.
Финанслау күләме һәм чыганагы	ТР Актаныш муниципаль районы буенча БДИ программасы чараларын финанслауның гомуми күләме 6 407521,45 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: - республика бюджетыннан - 6 407221,45 мең сум; - район бюджетыннан - 300 мең сум.; - бюджеттан тыш чыганаклардан 0 мең сум.
Программаның көтелгән нәтиҗәләре	2012 ел белән чагыштырганда программаның мөһим индикаторларының уңай күрсәткечләренә ирешү: Транспорт һәм социаль куркынычны, юл-транспорт һәлакәтләренең авыр нәтиҗәләрен киметү;юл-транспорт һәлакәтләренең концентрация урыннары санын киметү;

	балалар катнашында юл-транспорт һәлакәтләренең санын киметү. Программаны гамәлгә ашырудан бюджет нәтиҗәсе 6 407521,45 мең сум тәшкил итәчәк.
Программаның үтәлешен контрольдә тоту органы системасы	Программа чараларының үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе гамәлгә ашыра

I. ПРОБЛЕМАНЫ НИГЕЗЛӘҮ

Автомобиль транспорты белән бәйле аварияләр проблемасы соңгы ун елда җәмгыять һәм дәүләт ихтыяҗларына куркынычсыз юл хәрәкәтендә туры килмәү, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү системасы эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге җитәрлек булмавы һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның бик түбән дисциплинасы аркасында аеруча кискенләште.

Районның автомобиль юлларындагы торак пунктлар урамнарында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау һәм аларның нәтиҗәләрен киметү бүгенге көндә актуаль мәсьәләләрнең берсе булып тора.

1 нче таблица

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында юл-транспорт һәлакәте, үлүчеләр һәм җәрәхәтләнүчеләр саны

№ т/б	Атамасы	2021 ел	2022 ел
1	Юл-транспорт һәлакәте саны	27	18
2	Үлүчеләр	6	3
3	җәрәхәтләнүчеләр	35	18

2013-2020 елларга Актаныш районының юл хәрәкәте иминлеге программасы аварияләр дәрәҗәсен киметү буенча билгеле бер уңай нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирде.

Әлеге Программаның максаты юл-транспорт һәлакәтендә үлүчеләр санын 2010 ел белән чагыштырганда 10%ка киметү. Районда бу күрсәткечнең тотрыклы динамикасы булуын билгеләп үтәргә кирәк.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында аварияләрнең югары дәрәҗәдәге сәбәпләрен билгеләүче төп факторларга түбәндәгеләрне кертергә кирәк:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның БДД таләпләрен санга сукмаулары, җәмгыять тарафыннан чараларны аңлау һәм ярдәм итүнең җитәрлек булмавы, машина йөртүчеләрне әзерләүнең җитәрлек дәрәҗәдә булмавы, канәгатьләнерлек булмаган дисциплина, машина йөртүчеләрнең игътибарсызлыгы һәм ваемсызлыгы транспорт чаралары белән идарә иткәндә, юл хәлен бәяләүдә хаталарга китерә;
- юл хәрәкәте иминлеге буенча чараларны техник яктан тәэмин итү кимчелекләре, беренче чиратта юл хуҗалыгы, транспорт чараларының, юл хәрәкәтен оештыру чараларының заманча таләпләргә туры килмәве, юл-транспорт һәлакәтен ахыргача ачыклауга һәм зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүгә китерә торган элемтә системаларының артта калуы.

2022 елда Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында юл-транспорт һәлакәтләре санының 2020-2022 еллар белән чагыштырганда кимүе күзәтелә. Тулаем алганда, Программаның иң мөһим күрсәткечләренең һәм иң мөһим индикаторларының үзгәрешләре динамикасы, 2010 ел белән чагыштырганда, 1 нче таблицада китерелгән.

2022 елда район территориясендә 18 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, аларда 3 кеше үлгән һәм 18 кеше җәрәхәтләнгән.

Юл - транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре:

Юл-транспорт һәлакәтләрен анализлау күрсәткәнчә, юл-транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре булып җәяүлеләр юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу

һәм юл чатында йөрү кагыйдәләрен бозу тора, шул ук вакытта авыр нәтиҗәле вакыйгаларның төп саны тәүлекнең караңгы вакытында була.

Соңгы елларда республикада һәм районда автомобильләшү югары темплары белән характерлана. Бу чорда җиңел автомобильләр паркы шактый артты, хәзерге вакытта аларның саны район буенча 10 мең берәмлеккә якын.

Шәхси транспорт чаралары хуҗалары гаебе белән килеп чыккан аварияләр саны шактый зур булып кала. Бу транспорт агымының артуы, машина йөртүчеләрнең һөнәри әзерлеге белән генә чикләнмичә, юл хәрәкәтендә катнашучыларның транспорт культурасының түбән дәрәҗәдә булуы белән дә аңлатыла.

Чит илләрдә юл һәлакәтләре анализы күрсәткәнчә, транспорт чаралары санының артуы юл-транспорт һәлакәтләре санының һәм аларда зыян күргән кешеләр санының артуына китерә. Дәүләт дәрәҗәсендә даими гамәлгә ашырыла торган махсус чаралар ярдәмендә генә транспорт чаралары санын арттыруның тискәре нәтиҗәләрен киметергә мөмкин. Әлеге чаралар бөтен дөньяда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру буенча махсус программалар кысаларында тормышка ашырыла. Чит ил тәҗрибәсе күрсәткәнчә, дәүләт масштабларында программалы алым куллану, хәтта автомобильләр паркы арткан очракта да, юл-транспорт һәлакәтендә үлүчеләр санын уртача 4-8 процентка тотрыклы киметүгә ирешергә мөмкинлек бирә.

Һәлакәтләр санына йогынты ясаучы төп факторлар булып вакыт, урын, транспорт чарасы тибы һәм юл хәрәкәтендә катнашучылар (транспорт чаралары йөртүчеләре, җәяүлеләр) тора. Шулай ук тәүлекнең кайсы вакытында юл-транспорт һәлакәте, транспорт агымының тыгызлыгы һәм структурасы, климат шартлары, юл өслегенең торышы һ.б. да әһәмияткә ия.

Шулай итеп, юл-транспорт һәлакәтләренең иң күп саны көн дәвамында 6.00 сәгатьтән 09.00 сәгатькә кадәр (барлык юл–транспорт һәлакәтләренең 16,7 проценты), төнге вакытта булган юл-транспорт һәлакәтләренең иң авыр нәтиҗәләре - 00.00 сәгатьтән 07.00 сәгатькә кадәр һәм 22.00 сәгатьтән 24.00 сәгатькә кадәр.

Атнаның төрле көннәрендә биш ел эчендә булган юл-транспорт һәлакәтләре турында мәгълүмат 2 нче таблицада китерелә.

2 нче таблица

Юл-транспорт һәлакәте таблицасы айлар һәм атнаның көннәре буенча

2022	Гыйнвар	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Барлыгы
Дш								1			1		2
Сш					1	2		1		1			5
Чш	1												1
Пж													
Җм									1				1
Шб	**1**				1		1	**1**	1				5
Якш					1					2	1		4
Барлыгы	2				3	2	1	3	2	3	2		18

Шулай итеп, әлеге программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы түбәндәге сәбәпләргә бәйле:

социаль-икътисадый кискенлек проблемасы;

тармакара һәм ведомствоара проблеманың характеры;

федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары һәм иҗтимагый институтлар проблемаларын хәл итүгә җәлеп итү зарурлыгы.

Федераль дәрәҗәдә дәүләт ярдәме Татарстан Республикасының Актаныш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеге проблемаларын нәтиҗәлерәк хәл итәргә мөмкинлек бирә.

Программа-максатчан методны куллану түбәндәгеләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирәчәк:

– юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килү сәбәпләрен тикшергәндә фәнни потенциалны үстерү һәм куллану, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалауның нигезләрен һәм өстенлекле юнәлешләрен формалаштыру һәм аларның авыр нәтиҗәләрен киметү;

– юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә республика башкарма хакимият органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

– юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләр һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын киметә торган чаралар комплексын, шул исәптән профилактика характерындагы чараларны гамәлгә ашырырга ярдәм итәчәк.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты - 2023 елда юл-транспорт һәлакәтендә үлгән кешеләрнең санын 1 кешегә киметү, инерцион сценарий белән чагыштырганда.

Программаның максатына ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен куркыныч астына куюларын кисәтү;

- машина йөртүчеләрне әзерләү системасын үстерү һәм аларны юл хәрәкәтендә катнашуга кертү;

- юл - транспорт һәлакәтләрен киметү;

- шәһәрләрдә транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү;

- тиешле хезмәтләрнең юл-транспорт һәлакәтләре урынына килү вакытын кыскарту, юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү буенча аларның эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген арттыру;

- транспорт чараларының куркынычсызлык дәрәҗәсен күтәрү;

- республика һәм җирле дәрәҗәдә юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасы эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген арттыру;

- юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлегенең хокукый нигезләрен камилләштерү, әлеге өлкәдә иҗтимагый мөнәсәбәтләрне регламентлаштыруда җитешсезлекләр һәм каршылыкларны юкка чыгару.

Программаны тормышка ашыру түбәндәге беренчел чараларны тормышка ашыруны күздә тота:

- закон нигезендә үз-үзеңне тоту стереотипларын формалаштыру максатында халыкның хокукый ликбезы системасын булдыру;

- юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата түзеп булмаслык мөнәсәбәт булдыруга юнәлтелгән акцияләр үткәрү;

- профилактик эшкә иҗтимагый оешмаларны җәлеп итү;

машина йөртүчеләрне әзерләү өлкәсендә лицензияләү системасын камилләштерү, «А» һәм «В» категорияләренең транспорт чаралары белән идарә итүгә хокуклар алу өчен гражданнар тарафыннан эзлекле әзерлек алып баруны тикшереп торуның хокукый нигезләрен эшләү;

- автомәктәпләргә карата машина йөртүчеләрне әзерләү сыйфатын күтәрергә мөмкинлек бирүче механизмнарны кертү буенча тәкъдимнәр эшләү;

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозган өчен административ җаваплылыкка тартылган транспорт чараларын йөртүчеләр турында республика мәгълүмат базасын булдыру;

- куркынычсызлык чаралары булу, төзеклек һәм кулланылышын контрольдә тотуны көчәйтү;

- юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалауны арттыру, балалар өчен махсус җайланмаларны актив кертү;

- юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәү һәм юл-транспорт һәлакәтләре урынына килүне тизләтү өчен вертолетларны куллану буенча юл-патруль хезмәте инспекторларының техник автоматик системалары белән юл-патруль хезмәте инспекторларын алыштыру буенча пилот проектларны тормышка ашыру;

- ЮХИДИны техник яктан яңадан кораллландыру;

- Транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыру буенча эш күләменең шактый артуы, шул исәптән юл-транспорт һәлакәтләренең концентрация урыннарын бетерү;

- юллардагы бөкеләрне булдырмау, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы кагыйдәләре участокларында тизлек режимнарын оптимальләштерү, транспорт чараларының тукталышын оештыру, юл хәрәкәтен оештыруның заманча инженерлык схемаларын, заманча техник чараларны (светофорларны, юл билгеләрен, тамгаларны һ.б.) һәм хәрәкәт белән идарә итүнең автоматлаштырылган системаларын куллану;

- җир асты һәм җир өсте җәяүлеләр кичү урыннарын төзү һәм төзекләндерү;

- машина йөртүчеләрне әзерләү өчен заманча автодромнар төзү буенча эш күләмен киңәйтү, аларны төзү өчен җир кишәрлекләре бүлеп бирү мәсьәләләрен хәл итү;

- дежур хезмәтләрнең юл-транспорт һәлакәтләре турында оператив мәгълүмат бирү механизмын камилләштерү, күрсәтелгән хезмәтләрне юл-транспорт һәлакәтләре урынына чакыру өчен бердәм федераль номер кертү;

- юл-транспорт һәлакәте урынында дежур хезмәтләрнең үзара хезмәттәшлек регламентын кертү;

- юл-транспорт һәлакәте урынында зыян күрүчеләргә беренчел медицина ярдәме күрсәтүнең оештыру һәм хокукый нигезләрен эшләү һәм юл-транспорт һәлакәте урынында эш алып баруда катнашучы хезмәткәрләрен, шулай ук юл хәрәкәтендә катнашучыларны укыту;

- стационар юл-патруль хезмәте постларын беренчел медицина ярдәме күрсәтү чаралары белән тәэмин итү;

- юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килү законнарын ачыклауга, аларның республиканың социаль-икътисадый үсешенә йогынтысын ачыклауга, юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалауның өстенлекле юнәлешләрен нигезләүгә һәм аларның авыр нәтиҗәләрен киметүгә юнәлтелгән системалы тикшерүләр үткәрү;

- республика һәм җирле дәрәҗәдә юл хәрәкәте куркынычсызлыгы системасы белән идарә итүнең оптималь модельләрен төзү;

- юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә норматив хокукый актларны камилләштерү буенча эшләр башкару;

- юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү проблемасын хәл итүдә транспорт чаралары хуҗаларының гражданлык җаваплылыгын мәҗбүри иминләштерү ролен арттыруның хокукый һәм оештыру механизмнарын эшләү;

- юл-транспорт травматизмы динамикасын, юл хәрәкәте иминлеге проблемалары буенча җәмәгатьчелек фикерен мониторинглау һәм программа чараларын тормышка ашыру;

- Транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыру буенча эш күләмен алга таба арттыру, шул исәптән юл хәрәкәтен оештыру, магистраль, район һәм гомумшәһәр әһәмиятендәге хәрәкәт белән идарә итүнең комплекслы схемаларын һәм проектларын гамәлгә кертү;

- юл хәрәкәтендә катнашучыларда закон кушканча тәртипнең тотрыклы стереотипларын формалаштыруга юнәлтелгән пропаганда акцияләрен дәвам итү;

- профилактик чаралар үткәрүдә иҗтимагый берләшмәләрнең һәм оешмаларның ролен арттыру;

- юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалау буенча эшләрне камилләштерү;

- юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан билгеләнгән норматив һәм кагыйдәләрнең үтәлешен контрольдә тоту һәм күзәтчелек формаларын һәм методларын камилләштерү;

- юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә халыкара хезмәттәшлек формаларын һәм методларын камилләштерү.

III. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Әлеге программа чаралары комплексы капитал салуларга һәм башка ихтыяҗларга чыгымнар статьялары буенча формалаштырыла һәм финанслана.

Әлеге юнәлештәге эшчәнлек транспорт чараларын йөртүчеләрне, юл хәрәкәтендә катнашучыларны әзерләү системаларын камилләштерү һәм үстерү, юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотуның заманча чараларын кертү, законсыз үз-үзеңне тоту очрагында хокукый йогынты чараларын эшләү, шулай ук профилактик эшне камилләштерү күздә тотыла.

Максатчан мәгълүмати - пропаганда кампанияләре ярдәмендә юл хәрәкәте иминлеге проблемасы турында җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру, халыкны, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләрне укытуның нәтиҗәле методларын, юлларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре буенча эш дәвам иттереләчәк.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның төрле категорияләре өчен юл хәрәкәте кагыйдәләрен өйрәтү стандартларын булдыру, белем бирү учреждениеләрен фәнни-методик, укыту һәм матди-техник база белән тәэмин итү буенча эшчәнлекне активлаштыруны таләп итә.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның потенциаль ышанычлылыгы кайбер факторларга бәйле, аларның теоретик һәм практик әзерлек дәрәҗәсе шуларның берсе булып тора. Яңа эш башлаучы шоферларның ул, гадәттәгечә, имтихан тапшыру нәтиҗәләре буенча билгеләнә. Әмма машина йөртүчеләр имтихан тапшырганнан соң беренче елларда юл-транспорт һәлакәтләренең күпчелегендә катнаша.

Хәвефсез машина йөртү яхшы белем, машина йөртү осталыгының югары дәрәҗәсен һәм килеп чыккан куркынычларны төгәл аңлауны таләп итә. Бу сәләтләр өзлексез күнегүләр ярдәмендә үсәргә тиеш. Шуңа күрә зур стажлы машина йөртүчеләр, зур булмаган практик тәҗрибә белән чагыштырганда, юлларда куркынычсызлык кагыйдәләре белән аерылып торалар. Кайбер чит ил һәм үзебезнең мәгълүматлар буенча, машина йөртүчеләрнең күпчелеген имин йөртү өчен 7-8 ел дәвамында практик йөртү яки 100 000 километр юл үтү таләп ителә.

Хакимият органнары машина йөртүчеләргә һәм машина йөртү таныклыгын алу өчен техникага минималь таләпләр куйса да, машина йөртү күнекмәләре һәм әзерлек дәрәҗәсендәге аерма яңа гына йөртүче машина йөртүчеләр өчен бик мөһим. Белем бирү стандарты таләпләре бөтенләй әзер булмаган машина йөртүчеләргә хокук алу мөмкинлеген бетерергә тиеш. Һәм бу таләпләр транспорт чарасы белән идарә итүче затлар өчен үзенчәлекле кулланма булып тора.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, программада машина йөртүчеләрнең һөнәри әзерлеген арттыру буенча чаралар каралган. Аларның төп өлешләре автомәктәпләрдә әзерлек эчтәлеген, формаларын һәм ысулларын камилләштерү, юл йөрү кагыйдәләрен даими рәвештә боза торган машина йөртүчеләр белән профилактик эш алып бару, аларның психофизиологик диагностикасы нигезләрен булдыру. Моннан тыш, машина йөртүчеләрне иртә һөнәри әзерләү өчен яңа буынның укыту-программа документациясен эшләү һәм гамәлгә кертү каралган.

Программада каралган мөһим юнәлешләрнең берсе - юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозучы машина йөртүчеләр белән профилактик эш алып бару. Бу юнәлештә автотранспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләү, квалификацияләрен күтәрү һәм яңадан әзерләү системасын камилләштерү буенча эш планлаштырыла.

Яңа машина йөртүчеләр белән, тәҗрибәле шоферлар белән чагыштырганда, юл-транспорт һәлакәтләрендә куркынычлылык дәрәҗәсе югарырак. Бу күрсәткеч яшькә бәйле түгел. Яшь чигенең кимүе машина йөртү осталыгын арттыруга, алдагы елларда юл-транспорт һәлакәтләренә эләгү куркынычын киметүгә ярдәм итә ала.

Шуңа бәйле рәвештә программада балалар - яшүсмерләр спорт мәктәпләре һәм картинг - клубларын үстерүгә зур игътибар бирелә.

Программага юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсыз тәртибен формалаштыру системасын камилләштерү чаралары кертелгән, аларның иң мөһиме:

юлда куркынычсызлык кагыйдәләрен өйрәтү стандартларын эшләү;

укытучылар һәм юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен дәреслекләр, китаплар, методик кулланмалар һәм башка басма продукция эшләү һәм чыгару;

сертификацияләү һәм лицензияләү системасын, машина йөртүчеләрне әзерләү һәм яңадан әзерләү белән шөгыльләнүче учреждениеләрне методологик, методик һәм матди-техник яктан тәэмин итүне камилләштерү, әлеге учреждениеләрнең укытучыларының квалификациясен күтәрү һәм аттестациясен күтәрү.

Татарстан Республикасы шәһәрләрендә һәм районнарында транспорт чаралары һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерүгә юнәлдерелгән оештыру - планлаштыру һәм инженерлык чаралары.

Бу юнәлештәге эшчәнлек транспорт чаралары һәм җәяүлеләрнең хәрәкәт шартларын яхшырту буенча юл хәрәкәте белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасын үстерүне, транспорт агымнарын җайга салуның заманча ысулларын, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын гамәлгә кертүне, җәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерүне, юл-транспорт һәлакәтләренең килеп чыгуына юл шартларының йогынтысын киметүне, УДС ларның үткәрүчәнлек сәләтен арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләре күп булган урыннарда инженерлык чараларын уздыруны күздә тота. Сынау проектлары, беренче чиратта, юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә һәлак булган кешеләрнең иң күп саны теркәлгән республика районнарында чаралар комплексын гамәлгә ашыруга юнәлтеләчәк.

Юл-транспорт һәлакәте нәтиҗәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар.

Бөтен дөньяда, нәтиҗәләренең авырлыгын киметү максаты белән, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә беренче медицина ярдәмен үз вакытында күрсәтүнең мөһимлеген таныдылар.

Юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итүдә медицина аспектының мөһимлеген исәпкә алып, республиканың ашыгыч хезмәтләренең «Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау Министрлыгының һәлакәтләр медицинасы республика үзәге» дәүләт сәламәтлек саклау учреждениесе белән хезмәттәшлеген тәэмин итәргә кирәк.

Юл-транспорт һәлакәтләренә чыкканда медицина хезмәткәрләренең төп бурычы - зыян күрүчеләргә үз вакытында һәм сыйфатлы медицина ярдәме күрсәтү (Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау Министрлыгының 2007 елның 19 февралендәге 09/670 номерлы хаты).

Татарстан Республикасы шәһәрләрендә Бердәм мәгълүмати-коммуникацион системаларны булдыру юл-транспорт һәлакәтләренең мөмкин булган нәтиҗәләренең санын һәм авырлыгын киметергә, шәһәр халкының куркынычсызлык дәрәҗәсен күтәрергә тиеш. Мондый хезмәтләрне булдыруның чит ил тәҗрибәсе аларның югары нәтиҗәлелеген күрсәтә.

ЕДДС булдыру нәтиҗәсендә юл-транспорт һәлакәтеннән социаль-икътисади зыян да, кеше югалтулары да кимиячәк. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм итү максатчанрак һәм кыска вакыт эчендә күрсәтеләчәк.

ЕДДС кысаларында республикада автоматлаштырылган радионавигация элемтә һәм гадәттән тыш хәлләрне ачыклау системасы аша автотранспорт медицина инфраструктурасы һәм юлларда ЭМП күрсәтү системасы, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре вакытында авария-коткару эшләре системасы һәм техник ярдәм күрсәтү системасы белән элемтә булачак.

Юл-патруль хезмәте бүлекчәләрен аппарат - программа комплекслары белән тәэмин итү җирлекнең электрон картасы ярдәмендә патруль транспорты хәрәкәтенең юл-транспорт урынына оптималь маршрутын билгеләргә мөмкинлек бирәчәк.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә хәрәкәт белән идарә итү системасының норматив-хокукый, методик һәм оештыру нигезләрен камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар.

Әлеге юнәлештәге эшчәнлек бердәм дәүләт сәясәтен булдыру һәм юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә норматив-хокукый базаны камилләштерүне күздә тота.

Аның нигезендә, программага шулай ук юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә идарә структурасын камилләштерү буенча чаралар кертелде, аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы Татарстан Республикасында Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министрлыгы, Татарстан Республикасы транспорт һәм юл хуҗалыгы Министрлыгы, транспорт өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча дәүләт автомобиль юллары күзәтчелеге идарәсе, Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министрлыгының ЮХИДИ идарәсе һәм башка министрлыклар һәм ведомстволар җаваплы.

Дәүләт хакимияте органнары арасында җаваплылыкны, ресурсларны һәм бурычларны бүлү хәрәкәт куркынычсызлыгы буенча эштә максималь нәтиҗәлелеккә ирешергә ярдәм итәргә тиеш. Иң мөһим бурычлар булып норматив - хокукый эшчәнлек, хәрәкәт иминлеген оештыру эшендә акчаларны дөрес итеп бүлү, шулай ук бүлеп бирелгән ресурслардан максималь нәтиҗәле файдалану тора.

Оештыру чараларын тормышка ашыруның төп идеясе – бурычларны һәм җаваплылыкны максатчан бүлү юлы белән юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен бирелә торган ресурслардан нәтиҗәлерәк файдалануны тәэмин итү. Бу чаралар, тиешле хакимият органнары арасында бурычларны анык бүлүгә

бәйле рәвештә, хәрәкәт иминлеген тәэмин итү чараларына икенче дәрәҗә роль бирелмәячәген гарантияләргә тиеш.

БДД тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарә итү системасын алга таба камилләштерү бурычы күптән өлгергән һәм хәзерге вакытта аеруча актуаль була. Әлеге программа кысаларында республика дәрәҗәсендә идарә структураларын камилләштерү, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарә системасын хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыру күздә тотыла.

Кабул ителә торган идарә карарларының сыйфатын һәм нигезлелеген арттыру өчен дәүләт идарә органнарын оператив, агымдагы һәм перспективалы юл хәрәкәте иминлеге торышы һәм проблемалары, күрелә торган чаралар һәм аларның нәтиҗәлелеге турында мәгълүмат белән тәэмин итә торган мониторинг системасын эшләү һәм гамәлгә кертү, шулай ук идарә карарларын әзерләгәндә һәм кабул иткәндә җәмәгатьчелек фикерен өйрәнү һәм исәпкә алу күздә тотыла. Киңәйтелгән рәвештә бу чараларны Бердәм дәүләт мәгълүмат тәэмин итү системасын булдыру һәм эшен оештыру, БДД буенча идарә карарлары кабул итү буларак карарга мөмкин.

Юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсен камилләштерү куркынычсызлык буенча халыкара нормаларны һәм стандартларны исәпкә алуны, автомобильләрнең югары дәрәҗәдәге илләр тәҗрибәсен юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү бурычларын хәл иткәндә куллануны күздә тота.

Проект кысаларында массакүләм мәгълүмат чараларын кулланып профилактик чаралар комплексын гамәлгә ашыру күздә тотыла: юл йөрү кагыйдәләре буенча ел саен үткәрелә торган радио һәм телевизион курслар оештыру, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү һәм хокук мәсьәләләре буенча беренче тапкыр ярдәм күрсәтү ысуллары һәм юл хәрәкәте, даими радио- һәм реклама һәм хәрәкәтләнү-пропаганда характерындагы телетапшырулар.

Шул ук вакытта төп басым түбәндәге чараларны гамәлгә ашыруга ясалырга тиеш:

тиражны киңәйтү, халыкка юлларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен пропагандалау һәм өйрәтү буенча басма продукциянең сыйфатын арттыру;

телевидениедә һәм радиода тапшыруларның санын арттыру, сыйфатын һәм нәтиҗәлелеген арттыру.

Массакүләм мәгълүмат чараларын кулланып җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәү буенча махсус пропаганда кампанияләрен оештыру һәм үткәрү күздә тотыла. Бу компанияләр контроль - күзәтчелек органнары эшчәнлеге белән координацияләнергә һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышын максатчан күзәтүгә беркетелергә тиеш.

Аварияләрнең артуына машина йөртүчеләрне әзерләү сыйфаты йогынты ясавы билгеле. Материалларны анализлау күрсәткәнчә, имтиханнарны елдан - ел тотрыклы рәвештә курсантларның 50 проценттан кимрәге тапшыра, бу аларның әзерлек дәрәҗәсенең түбән булуын билгеләүче билге булып тора.

Әлеге программада юл хәрәкәтендә аеруча якланмаган катнашучылар буларак яшүсмерләргә аерым игътибар бирелә. Биредә карала:

укытучылар һәм ата-аналар өчен дәреслекләр, китаплар, методик кулланмалар һәм башка балалар басма продукциясе әзерләү һәм чыгару;

балалар һәм яшүсмерләрне юлларда һәм урамнарда куркынычсыз тәртипкә өйрәтү һәм тәрбияләү системасын үстерү;

балаларны һәм мәктәп укучыларын юл хәрәкәте кагыйдәләрен саклау һәм укыту программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү;

мәктәпкәчә балалар учреждениеләре, мәктәпләр һәм балалар өчен ял һәм мәдәни үзәкләрне, сыйныфларны, бүлмәләрне һәм урамнарда үз-үзеңне тоту кагыйдәләренә өйрәтү өчен мәйданчыкларны техник чаралар, күрсәтмә материаллар белән тәэмин итү.

Балалар өчен чаралар үткәргәндә балаларның үз - үзләрен тотышына, юл-транспорт һәлакәтләренә эләгү куркынычын киметү өчен, йогынты ясарга тиешлеге исәпкә алынды.

Әлеге программада югарыда күрсәтелгән программаны исәпкә алып, балалар һәм яшүсмерләрдә транспорт культурасын укыту һәм тәрбияләүнең яңа, нәтиҗәлерәк формаларын һәм методларын эшләү һәм гамәлгә кертү каралган. Алар арасында юл хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча иң яхшы рәсем һәм плакат конкурслары үткәрү, автотранспорт профилендәге спорт клублары, вело һәм автошәһәрчекләр челтәре булдыру. Балаларны юл йөрү кагыйдәләренә өйрәтү буенча укытучылар өчен махсус тәкъдимнәр чыгару планлаштырыла.

Татарстан Республикасының гамәлдәге автомобиль юллары челтәре нигездә формалашты. Әмма күп кенә параметрлар буенча ул юлларда транспорт чаралары хәрәкәтен оештыру таләпләренә туры килми.

Шуңа күрә республикада автомобиль юллары челтәрен камилләштерү буенча эш дәвам итәргә тиеш, ул транспорт хезмәтләрен кулланучыларга гарантияле уңайлыклар дәрәҗәсен тәэмин итәчәк.

Автомобиль юлларының озынлыгы - 1044,6 км, шул исәптән федераль әһәмияттәге 38,1 км, төбәк әһәмиятендәге 346,5 км, җирле әһәмияттәге 660 км.

Шулай итеп, республикада күчеш һәм түбән типтагы шактый күп юллар бар. Барлык торак пунктлар һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләре дә каты өслекле юллар белән тәэмин ителмәгән.

Юл-транспорт һәлакәтләре санына юлларның конструктив яхшыруы торак пунктлардан читтә узучы участокларда яхшырак өйрәнелде. Тикшеренүләр нәтиҗәләре күрсәткәнчә, торак пунктлардан читтә юлның конструктив яхшыруы травматизм санын якынча 20 процентка киметә. Матди югалтулар булган юл-транспорт һәлакәтләре саны 5 процентка кими. Шәһәр һәм торак пунктлардагы юл - транспорт һәлакәтләренең кайбер урыннарда, барыннан да бигрәк, чатларда туплануы тенденциясе бар. Юл-транспорт һәлакәтләренең иң югары ешлыгы булган участоклар аша чыгу куркыныч тудыра. Юл-транспорт һәлакәтләренең югары ешлыгы бу урында юлның дөрес булмаган формасы яки хәрәкәтне уйланылмаган җайга салу белән аңлатылырга мөмкин.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләренең санын үзгәртүне тикшерү түбәндәгеләрне күрсәтте:

1. Кышкы һәм язгы чорда юл-транспорт һәлакәтләренең якынча 40 проценты була.

2. Юл-транспорт һәлакәтләренең шактый үсеше җәйге һәм көзге чорларда була, алар ел дәвамында аларның гомуми санының 60 процентын тәшкил итә. Әмма җәйге чорда юл шартлары үзгәрү сәбәпле юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килү юл-транспорт һәлакәтләренең гомуми санының 15 процентын тәшкил итә, ә көзге чорда бу күрсәткеч 37 процентын тәшкил итә.

Юл-транспорт һәлакәтләренең санына автомобиль юлларының аерым участокларында автотранспорт хәрәкәте режимы сизелерлек йогынты ясый.

Юл-транспорт һәлакәтләренең аеруча югары ешлыгы булган юл участокларын реконструкцияләү юл-транспорт һәлакәтләрендә куркынычның югары дәрәҗәсен тудыра торган шартларны бетерергә һәм ешлыгы аеруча югары булган урыннарда юл-транспорт һәлакәтләренең көтелгән санын киметергә тиеш.

Контроль-күзәтчелек эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген арттыру хисабына аварияләрне киметү түбәндәге бурычларны хәл итү юлы белән күздә тотыла:

БДД өлкәсендә ведомствога караган компетенциягә ия контроль-күзәтчелек органнарының нәтиҗәле хезмәттәшлеге системасын булдыру;

ЮХИДИ, транспорт өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт, техник җайга салу һәм метрология буенча Федераль агентлык, башка контроль-күзәтчелек органнары эшчәнлеген регламентлаучы норматив-хокукый базаны камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертү һәм аны гамәлдәге законнарга туры китерү;

гамәлдәге закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү, ОДД өлкәсендә кагыйдәләр, стандартлар, техник нормалар һәм башка норматив документлар эшләү, транспорт чаралары белән идарә итү хокукын укыту һәм алу; пассажирлар һәм йөкләр ташыганда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү; объектларны, транспорт продукциясен һәм юл хуҗалыгы хезмәтләрен мәҗбүри сертификацияләү; юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итүгә бәйле эшчәнлекне лицензияләү;

юл йөрү кагыйдәләрен бозуның видеофиксация комплекслары санын арттыру, радарларны, КРИС-П приборларын, КРИС-С приборларын киң куллану;

АСУД һәм светофор объектларын модернизацияләү (яктылык диодлы светофорлар, заманча идарә итү контролерлары, экологик датчиклар, транспорт детекторлары белән тәэмин итү, рөхсәт итүче сигнал вакытын киредән санау таблосы).

Аны башкаручы хезмәткәрләрнең контроль - күзәтчелек эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге аларның техник җиһазланышына бәйле.

Шуңа бәйле рәвештә программада контроль-күзәтчелек эшчәнлегенең матди -техник базасын камилләштерү буенча куркыныч участокларда транспорт хәрәкәте режимын теркәүне видео җайланмалар сатып алу һәм урнаштыру кебек чаралар планлаштырылган.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның югары нәтиҗәлелегенә ирешү һәм юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча эшнең сыйфатын яхшырту өчен, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча республика системасының бөтен хәрәкәте юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү юллары һәм юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү эшләрен камилләштерү юллары турындагы иң заманча белемнәргә нигезләнергә тиеш.

Моның белән бәйле рәвештә әлеге программага аларны тормышка ашыру механизмнарына фәнни-методик һәм тәҗрибә-конструкторлык ярдәме максатлары булган чаралар кертелгән.

Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча фәнни тикшеренүләр гамәли булып тора. Алар юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау яки аларның санын киметү нәтиҗәләре файдалы булырга мөмкин дип аклана.

Юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләү белән бәйле фәнни тикшеренүләрнең нигезе булып тора, мәсәлән:

аеруча авыр нәтиҗәләргә китергән юл-транспорт һәлакәтләренең сәбәпләрен комплексы тикшерү;

юл-транспорт һәлакәтләренең торышы һәм проблемалары мониторингы;

җәмәгать фикерен мониторинглау;

юл-транспорт һәлакәтләре күрсәткечләрен дәүләт исәбенә алу системасын камилләштерү буенча методик тәкъдимнәр эшләү;

автотранспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләүне гамәлгә ашыручы укытучыларның квалификациясен күтәрү буенча укыту планнары һәм программалары эшләү;

автотранспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләүнең инновацион технологияләрен эшләү.

IV. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне планлаштырганда республиканың финанс - бюджет өлкәсендәге реаль хәл, аварияләрнең торышы, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү проблемасының югары икътисадый һәм социаль - демографик әһәмияте, шулай ук федераль ярдәм булганда аны хәл итү мөмкинлеге исәпкә алынды.

Программа чараларын финанслау төзекләндерү өчен бүлеп бирелгән 6 407521,45 мең сум күләмендәге бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак.

V. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаны гамәлгә ашыру механизмы Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның, шул исәптән җәмәгать оешмаларының партнерлык принципларына, шулай ук хәрәкәтнең барлык башкаручыларының вәкаләтләрен һәм җаваплылыгын төгәл аеруга нигезләнә. Программаны тормышка ашыру белән нәтиҗәле идарә итү һәм формалаштыру буенча бурычларны хәл итү идарә итү формаларын һәм методларын нигезле сайлап алу юлы белән башкарылачак.

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүнең оештыру-хокукый аспектлары программаны тормышка ашыру

Әлеге Программа Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 20 февралендәге 100 номерлы карары белән расланган «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль хәрәкәт программасы нигезендә эшләнгән һәм Россия Федерациясе Граждан кодексында һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән нормалар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Программаның дәүләт заказчысы – координаторы, дәүләт заказчылары, «ТР Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәүләт идарәсе» дәүләт учреждениесе башкара.

Программаның җитәкчесе - Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министры.

Программаны гамәлгә ашыруда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары катнаша.

Программаны гамәлгә ашыруга идарә итүнең формалары һәм ысуллары дәүләт заказчылары тарафыннан билгеләнә: Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы, Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хуҗалыгы министрлыгы, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы, Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгының ЮХИДИ идарәсе, «ДФН һәм ТР БДД ОП» ДУ. Финанслау чыганагы - Татарстан Республикасы бюджеты, Татарстан Республикасында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән салым булмаган башка керемнәр.

Программа чараларын гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контрактлары нигезендә гамәлгә ашыру күздә тотыла. Программа кысаларында төзелә торган барлык объектлар да программа объектлары дәүләт реестрында теркәлә һәм исәпкә алына. Объектларны булдыру процессы һәм дәүләт контрактлары буенча бюджет акчаларын тоту тәртибе контрактка кул куелганнан бирле һәм эшләр тулысынча тәмамланганчы дәүләт заказчысы - координаторы, дәүләт заказчылары җитәкчелегендәге комиссия тарафыннан контрольдә тотыла.

Бүлеп бирелгән акчалардан файдалану турында программаны һәм хисаплылыкны финанслау тәртибе, шулай ук аны үтәү чыгымнарын исәпкә алу

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив документлары белән билгеләнә. Программаның үтәлешен дәүләт заказчысы - координаторы һәм дәүләт заказчылары контрольдә тота.

Дәүләт заказчысы - координаторы һәм дәүләт заказчылары билгеләнгән тәртиптә статистик күзәтүнең гамәлдәге формалары буенча хисап бирәләр.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның гомуми контролен Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министрлыгы, «ТР ДФН һәм ЮХИДИ» ДУ гамәлгә ашыра.

Дәүләт заказчылары квартал саен юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча Татарстан Республикасы Хөкүмәт комиссиясенә программаны үтәү барышы һәм аны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелгән финанс чараларын куллануның нәтиҗәлелеге турында докладлар тапшыралар.

Программаның дәүләт заказчыларының үзара хезмәттәшлеген тәэмин итү максатларында, программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә аларның эшчәнлеген координацияләү советы булдырырга кирәк, ул коллегиаль киңәшмә органы булып тора.

Программаны тормышка ашыру белән агымдагы идарә итүне Программаның дәүләт заказчысы – координаторы, дәүләт заказчылары башкара.

Программа чараларын башкаручылар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Программаның дәүләт заказчысы – координаторы билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына, Татарстан Республикасы икътисад Министрлыгына, Татарстан Республикасы финанс Министрлыгына Программаны гамәлгә ашыруның барышы һәм нәтиҗәләре турында хисап тапшыра.

Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы, Татарстан Республикасы социаль-икътисадый мониторинг комитеты һәм Программаның дәүләт заказчылары белән берлектә, аны тормышка ашыру буенча квартал саен статистик хисаплылыкны алып баруны оештыра.

Дәүләт заказчысы - Программаның координаторы Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү турындагы нигезләмәне раслый, ул Программаны гамәлгә ашыруның оештыру-финанс планын төзү тәртибен, Программаны гамәлгә ашыру барышында чараларны корректировкалау һәм аларны ресурс белән тәэмин итү механизмнарын, дәүләт заказчыларына Программаны гамәлгә ашыру барышында дәүләт заказчысына дәүләт заказчысы Программаны гамәлгә ашыру барышы һәм нәтиҗәләре турында хисаплылык Программасы координаторын, Программаның индикаторларының һәм күрсәткечләренең, Программаны гамәлгә ашыруның мониторингы нәтиҗәләре, Программаның чаралары һәм аларда башкаручыларның катнашу шартлары турында мәгълүматның ачык һәм хәбәрдарлыгын тәэмин итү процедурасын билгели.

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүнең финанс аспектлары

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты һәм Татарстан Республикасында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Программаның дәүләт заказчысы – координаторы Программаның дәүләт заказчылары, дәүләт заказчылары булган республика башкарма хакимият органнары белән берлектә, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы белән килешенеп, финанслау объектларының адреслы исемлеген билгели.

Программаның дәүләт заказчылары, эшләрнең гомуми бәясен исәпкә алып, чараларны башкаручылар белән килешү төзи.

Программа чараларын финанслауның гомуми күләме 6 407521,45 мең сумны тәшкил итә.

Программаның гамәлдә булуын туктату аны гамәлгә ашыру тәмамланган очракта, ә вакытыннан алда туктату - Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә аны гамәлгә ашыруның нәтиҗәсезлеген таныган очракта.

КУЛЛАНЫЛГАН КЫСКАРТЫЛУЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Кыскартылган исем	Тулы атамасы
АППГ	Узган елның шул ук чоры
АСУД	Хәрәкәт белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасы
БДД	Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы
ВОА	Бөтенроссия автомобильчеләр җәмгыяте
ВУ	Машина йөртү таныклыгы
ГИБДД	Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәүләт инспекциясе
ГУ «ДФН и ОП БДД РТ»	«Татарстан Республикасының юл хәрәкәте куркынычсызлыгы фәнни һәм белем бирү программаларын финанслау дирекциясе» дәүләт учреждениесе
ГУ «НЦ БЖД»	«Балалар тормышы куркынычсызлыгының фәнни үзәге» дәүләт учреждениесе
ДДТТ	балалар юл-транспорт травматизмы
ДПС	Юл-патруль хезмәте
ДТП	Юл - транспорт һәлакәте
ДЮАШ	Балалар - яшүсмерләр автомәктәбе
ЕДДС	Бердәм дежур - диспетчерлык хезмәте
МВД по РТ	Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министрлыгы
МОиН РТ	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрылыгы
ОДД	Юл хәрәкәтен оештыру
ОСТО	оборона спорт - техник җәмгыяте
ПДД	Юл йөрү кагыйдәләре
УВД	Эчке эшләр идарәсе
УГИБДД МВД по РТ	Татарстан Республикасы буенча эчке эшләр Министрлыгының юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәүләт инспекциясе идарәсе
УДС	Урам - юл челтәре
ФП	«2022 елга юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль программасы
ЧС	Гадәттән тыш хәл
ЭМП	Ашыгыч медицина ярдәме